

УДК 338.48

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дзюба Маргарита Олександрівна,
здобувачка вищої освіти спеціальності 242 Туризм і рекреація
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** розглянуто потенціал розвитку туризму в Миколаївській області, яка володіє значними рекреаційними та туристичними ресурсами. Підкреслено важливість цього напрямку для соціально-економічного розвитку регіону та підвищення якості життя місцевого населення. Висвітлено потенціал Миколаївської області для туристичного розвитку та необхідність системних заходів для його активізації.*

***Ключові слова:** туризм, розвиток туризму, територіальні громади, Миколаївська область*

Територіальні громади Миколаївської області є своєрідними рекреаційними центрами. Миколаївська область має невикористані рекреаційні та туристичні ресурси, тому є однією з перспективних для розвитку туризму в Україні. Її потенціал та можливості формують морське узбережжя, чисте навколишнє середовище, багата культурна та історична спадщина [2].

Програмою *розвитку туризму і курортів Миколаївської області* на 2021-2023 роки визначено, що стратегічним напрямом розвитку туристичної галузі Миколаївської області є перетворення її у конкурентоспроможну, високорентабельну, інтегровану у світовий ринок галузь, що може стати вагомим чинником прискорення соціально-економічного розвитку області, підвищення якості життя населення, гармонійного розвитку і консолідації суспільства, а також популяризації України у світі [1].

Однак, в сучасних умовах *туристична привабливість України значно знизилась з початком великої війни. Разом з тим це вплинуло на туризм у Миколаївській області, оскільки з перших днів вторгнення регіон стримав окупантів від наступу на Одесу та з того моменту щоденно потерпав від російських обстрілів.*

В 2022 році туристичний сезон на Миколаївщині було скасовано через близькість до лінії фронту, щоденні ворожі обстріли та окупацію частини регіону. Фактично, туристичний потік в області за 2022 рік знизився на 82%. Протягом 2021 року до регіону завітали 2,34 мільйона осіб, тоді як в 2022 р. Миколаївщину відвідало приблизно 600 тисяч туристів. Як наслідок – бюджет області недоотримав значні кошти: якщо у 2021 році турзбір склав 7,9 мільйона гривень, то у 2022 році – менш як 800 тисяч гривень [3].

Чорноморські курорти області, зокрема пляжні зони, залишаються «потенційно небезпечними» для туристів. Їх відвідування суворо заборонено

військовим командуванням України [4]. Це насамперед пов'язано з тим, що там досі зберігається загроза обстрілу російськими військовими, проте водночас, туристи мають змогу відвідати інші туристичні локації області, що є не менш привабливими.

Разом з тим, в Миколаївській області багато недоторканих природних об'єктів, які змогли б залучати відвідувачів. Позитивний імпульс розвитку туризму може дати проект «Туристичне Приінгулля», маршрут якого «Миколаїв - Мар'ївка - Пелагеївка - Софіївка - Баратівка - Миколаїв». Крім цього проекту в області існують садиба «Острівець» (Вознесенський район), гостьовий дім - Страусина ферма «Кременівський страус» (Веселинівський район), поріжки (Вознесенськ), Мигія (Первомайський район) та інші об'єкти.

Незважаючи на те, що в деяких туристичних місцях існує загроза обстрілів, є й безпечні локації, якими можна помандрувати. Одне з таких **Актівський каньйон**, розташований у селі Актове (Вознесенський район). Він відомий своїми гранітними скелями, посеред яких протікає річка Мертвод. Наразі Актівський каньйон є цілком безпечним місцем для відпочинку. це місце можна відвідати не тільки одноденною екскурсією, а й залишитися там на довший термін. Неподалік Актівського каньйону знаходиться заповідний **Трикратьський ліс**. На його території є доріжки для піших прогулянок, вздовж лісу простягається річка Арбузинка, а поряд розташований історичний маєток поміщика Скаржинського. Ще однією туристичною локацією Миколаївщини є село Мигія (Первомайський район), яке називають «маленькими Альпами Миколаївщини». Воно розташоване на березі Південного Бугу. Туристи приїжджають сюди заради Мигіївських порогів, Радонового озера та парку «Бузький Гард». Мигія має досить розвинену інфраструктуру: кемпінги, готелі, заклади, а також прокат спорядження і послуги інструктора. Наступний об'єкт – регіональний ландшафтний парк «Тилігульський» (Миколаївський район). Він поєднує у собі узбережжя та прилеглі акваторії Тилігульського лиману, де можна відпочити на пляжі або ж відвідати устричну ферму [3].

Також перспективним для області є зелений туризм. Він дає поштовх для відродження й розвитку традиційної культури: народної архітектури, мистецтва, промислів - усього, що складає місцевий колорит. Сільський відпочинок за рахунок збереження етнографічної самобутності репрезентує Україну світові й приваблює іноземних туристів. Як передумову успішного розвитку відпочинку в сільських етнографічних районах треба розглядати формування ідеології відродження й розвитку всього спектра традиційної культури, починаючи від форм господарських занять до надбань духовної сфери, що діятимуть як сприятливі чинники для індивідуального відпочинку в етнографічних районах України. І тим самим за рахунок зеленого туризму відбудуватиметься процвітання економіки.

Причин, які перешкоджають розвитку туризму в Миколаївській області немало. Серед них несприятлива державна політика, нерозвиненість туристичної інфраструктури та низький рівень матеріальної бази. Тому потрібно розвивати наявні туристичні ресурси області, залучати інвестиції для

розвитку об'єктів відвідування та проводити рекламну кампанію як на рівні України, так і на міжнародному ринку туристичних послуг. Не дивлячись на труднощі, з якими стикається Миколаївська область у зв'язку з війною, її розвиток у сфері туризму має потенціал для успішного відродження та становлення важливим фактором соціально-економічного розвитку регіону.

Список використаних джерел:

1. Програма розвитку туризму і курортів Миколаївської області на 2021-2023 рр. URL: <https://www.mk-oblrada.gov.ua/UserFiles/decree/16111534666008403ad2055.pdf>
2. Розвиток туристичної галузі на Миколаївщині: чим місцеві ОТГ можуть зацікавити туристів. URL: <https://suspilne.media/126135-rozvitok-turisticnoi-galuzi-na-mikolaiivsini-cim-miscevi-otg-mozut-zacikaviti-turistiv/>
3. Чи існує туризм на Миколаївщині під час великої війни? URL: <https://nikvesti.com/ua/articles/267645>
4. Лист від 04.04.2023 №82 Управління з питань туризму та курортів Миколаївської ОВА до Коблівської сільської ради щодо надання роз'яснень на лист Коблівського сільського голови від 10.03.23 №348 щодо надання роз'яснень щодо проведення туристичного сезону 2023 р.

Abstract: *The potential for tourism development in the Mykolaiv region, which boasts significant recreational and tourist resources, has been considered. The importance of this direction for the socio-economic development of the region and the improvement of the quality of life of the local population is emphasized. The potential of the Mykolaiv region for tourism development and the necessity of systemic measures to activate it are highlighted.*

Keywords: *tourism, tourism development, territorial communities, Mykolaiv region*

Науковий керівник:

Шишпанова Н. О.

*кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри публічного управління та адміністрування
і міжнародної економіки,
Миколаївський національний аграрний університет*